

19 februari 1960

U 1275/60 - C 46 - P1/PS9,

PA 9865/17

GEHEIM

Land: West-Duitsland/Groot-Brittannië.
Onderwerp: De verhouding tussen Bonn en Londen.

Referenties:

Feitelijke datum: Januari 1960.

Datum van waarneming: Begin februari 1960.

Bron: Betrouwbaar.

Informant: Een Duits diplomaat.

Opmerkingen:

Verzonden aan:

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

West-Duitsland/Groot-Brittannië

DE VERHOUDING TUSSEN BONN EN LONDEN

Van de zijde van een Duits diplomaat werd het volgende vernomen.

De verhouding tussen Bonn en Londen is uiterst moeilijk geworden. Om te beginnen is na het bezoek van ADENAUER aan MACMILLAN duidelijk gebleken, dat de essentiële politieke meningsverschillen tijdens dat bezoek niet uit de weg zijn geruimd. Voorzover men aan Britse zijde die illusie heeft gehad, is men door ADENAUERS uitlatingen in Berlijn en Essen over de topconferentie en over het probleem Berlijn tot de werkelijkheid teruggekeerd. Dit ging gepaard met de nodige irritatie over ADENAUER en zijn politiek, die dus op wezenlijke punten nog steeds contrair blijft aan die van MACMILLAN. De manier waarop ADENAUER tracht om door uitlatingen in het openbaar zijn bondgenoten vast te leggen wordt als niet bijzonder fatsoenlijk beschouwd. Bovendien wekt het onbehagen dat hij nu weer met een persoonlijk bezoek aan de Verenigde Staten wil trachten ook in Amerika pressie uit te oefenen.

Daarbij kwam nu de laatste tijd de kwestie van de anti-semitistische excessen in Duitsland en de publieke reactie daarop in Engeland. Een groot deel van de pers, en lang niet alleen de Daily Express, bleek dit als een uitgezochte gelegenheid te beschouwen om nog eens van anti-Duitse gezindheid blijk te geven. De reportage in talrijke bladen was gesteld in de toon van: dit is representatief voor Duitsland, er is niets veranderd, de Duitsers zijn even onbetrouwbaar als zij altijd geweest zijn. - Deze wijze van benadering is in hoge mate representatief voor de publieke opinie in Engeland, die in toenemende mate anti-Duitse trekken is gaan vertonen. Weliswaar was waarschijnlijk in de eerste na-oorlogse jaren de stemming in Engeland minder anti-Duits dan in de voormalige bezette gebieden op het continent, maar die verhouding is nu duidelijk gewijzigd. Het is triest te zien hoe het Engelse publiek zijn oordeel over Duitsland baseert

op een vrijwel volkomen gebrek aan kennis omtrent de werkelijke verhoudingen in de Bondsrepubliek.

Gevreesd moet worden dat deze stemming ook voor de politieke ontwikkeling van belang zal blijken. Enerzijds is er immers een materieel verschil van mening en inzicht tussen ADENAUER en de Britse regering, anderzijds wordt de publieke opinie steeds critischer ten aanzien van Duitsland, hetgeen de Britse regering moet versterken in haar politiek voorzover deze afwijkt van die van ADENAUER. Dat zou kunnen leiden tot een zekere mate van isolering van Duitsland, die dan weer in Duitsland zelf tot gevaarlijke reacties aanleiding zou kunnen geven. Wanneer namelijk Duitse politici en het Duitse publiek het gevoel zouden krijgen dat het buitenland, of in ieder geval Engeland, bepaalde excessen in Duitsland gaat beschouwen als een rechtvaardiging voor een anti-Duitse gezindheid, dan zou dat aanleiding tot een aanzienlijke verscherping van de toon in de onderlinge betrekkingen kunnen zijn. In de huidige situatie is het vrijwel onbegonnen werk te proberen daartegen met diplomatieke middelen op te tornen.

Begin februari 1960.